

28140-08-14
24/08/2016

תמ"ש
בית משפט לענייני משפחה תל אביב - יפו

בפני השופטת:
שפרה גליק

- נגד -

הנתבעת:
מ.פ.
עו"ד אהוד שטיין

התובעת:
מ.א.ג. (חסויה)
עו"ד מרגלית נוח

פסק דין

עניינו של פסק הדין הוא הכרעה בתביעה של אפוטרופה לרכוש חסויה (להלן: "התובעת"), אשר תבעה תביעה כספית בסך 1,697,222 ש"ח את האפוטרופה הקודמת לרכושה של החסויה. (להלן: "הנתבעת").

הרקע ותמצית טענות הצדדים.

1. תובענה זו הוגשה מלכתחילה לבית משפט השלום בתל-אביב, אך ביום 01.02.2015 החליט בית משפט השלום, להעביר את הדיון לבית המשפט לענייני משפחה.

2. לטענת התובעת, התובענה מוגשת מכוח פסק דין מיום 27.04.14, שהורה לה להגיש התובענה. בכל הכבוד, הניסוח אינו מדויק: פסק הדין ניתן במסגרת בקשתה של התובעת למתן הוראות (תיק אפוט' 861-05-14) ולאחר שהתקבלה תגובת הצדדים הנוגעים בדבר. יצוין, כי התובעת יזמה את התביעה, אך כדי "לכסות" עצמה, הגישה את הבקשה למתן הוראות.

בפסק דיני נכתב:

"בנסיבות העניין, ולאחר שעיינתי בבקשה ובתגובת המשיבה 2, ובתגובת ב"כ היועמ"ש, ולאור טענותיהן הקוטביות של הצדדים, אני נעתרת לבקשה, ומתירה להגיש תביעה כנגד המשיבה 2, בבית המשפט המוסמך."

3. התובעת טענה בתביעתה, כי באוקטובר 1994, אושפזה החסויה בבית החולים .., וכתוצאה מטיפול רשלני שקיבלה, הפכה החסויה לנכה בשיעור 100%, משותקת בארבעת גפיה, עיוורת וזקוקה לעזרת הזולת בכל אחת מהפעולות היומיום.

4. הנתבעת מונתה לתפקידה כאפוטרופה לרכוש החסויה ביום 04.12.95, ביום 23.10.2011 מונה עו"ד ב. אפוטרופוס לרכוש החסויה, אך נבצר ממנו לטפל בענייניה עקב העובדה שבני משפחת החסויה סרבו לשתף עמו פעולה. ביום 22.08.13 מונתה **באת כוח התובעת** אפוטרופה לרכוש החסויה.

5. התובעת טענה, כי הנתבעת התרשלה במילוי תפקידה בין היתר באי מילוי הוראות הדין ולא הגישה דוחות כספיים בזמן, וגם הגישה דוחות "מרוכזים" לכמה שנים יחד ולא לכל שנה בנפרד.
6. עוד טענה התובעת, כי הנתבעת לא הגישה לבית המשפט לענייני משפחה בקשות לקביעת שכרה, ולפיכך בית המשפט גם לא פסק את שכרה, אך הנתבעת עשתה דין לעצמה וגבתה את שכרה מחשבון האפוטרופוסות על פי ראות עיניה, ושלא בהתאם לתקנות על פי חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות.
7. עוד טענה התובעת, כי הנתבעת טיפלה בתביעת נזיקין של החסויה כנגד קופת חולים בגין הרשלנות הרפואית שגרמה למצבה ומאחר שלא הייתה בקיאה בתחום זה, היא שכרה את שירותיהם של עורכי דין אחרים, ואף שילמה את שכרם, כך הוגשה תביעת הנזיקין באמצעות עו"ד א.פ., שהיה המטפל העיקרי בתביעה, ואולם עו"ד אחרון זה פוטר על ידי הנתבעת.
8. לאחר שעו"ד א.פ. פוטר ע"י הנתבעת וע"י אמה של החסויה, הגיש עו"ד פ. תביעה ע"ס 791,004 נש כנגד החסויה, נגד הנתבעת ונגד אמה של החסויה, עילת התביעה הייתה הפרת הסכם שכר הטרחה שנחתם בין הנתבעת ואימה, לבינו. לטענת עו"ד פ., טען בתביעתו שהסכם שכר הטרחה אושר כדין, והוא הסתמך על הצהרתה של הנתבעת. עו"ד פ. טען עוד, כי אם יתברר שלא ניתן אישור להסכם (ע"י בית המשפט לענייני משפחה), אזי יטען שהנתבעת הטעתה אותו.
9. הנתבעת ואימה של החסויה הסכימו להפנות תביעה זו לגישור, ובסופו של הגישור, הסכימה הנתבעת שהחסויה תשלם לעו"ד פ. סך של 230,000 ₪ + מע"מ. סכום זה שולם מחשבונה של החסויה, למרות שגם הנתבעת וגם אימה של החסויה היו נתבעות בתביעה. הנתבעת גבתה את מלוא שכר הטרחה בין הטיפול בתביעת הנזיקין (שכר שהיה אמור להתחלק בינה לבין עו"ד פ.), כתוצאה מהאמור לעיל, שילמה החסויה כפל שכר בגין הטיפול בתביעת הנזיקין שכרה של הנתבעת ושכרו של עו"ד פ., ולטענת התובעת, לא הייתה לנתבעת רשות לפעול כך.
10. ועוד נטען בתביעה, כי לצורך ההגנה בתביעה שהגיש עו"ד פ. נגד הנתבעת ונגד אימה של החסויה ונגד החסויה, שכרה הנתבעת את שירותיו של עו"ד ע. ה. הנתבעת, שהייתה בעלת זכות חתימה בחשבון האפוטרופוסות מצאה לנכון לחייב את חשבון האפוטרופוסות במלוא שכרו של עו"ד ה.
11. עוד טענה התובעת, כי הנתבעת כלל לא ביקשה מבית המשפט ומהאפוטרופוס הכללי אישור להעסיק עורכי דין כדי לטפל בענייני החסויה, ולא דיווחה לבית המשפט ולאפוטרופוס הכללי על קיומם של הליכים משפטיים כנגד החסויה ולטענת התובעת "למרות שייצוג עורך דין אחר בתביעה שהוגשה נגדה ונגד החסויה, מהווה ייצוג בעלי דין שיש ביניהם ניגוד אינטרסים".
12. הנתבעת שכרה עורכי דין שנים לייצג החסויה בתביעות שונות – עו"ד א.י, שותפה למשרד, עו"ד א.ר, בתה של הנתבעת וכן את שירותי משרד עו"ד ....., הנתבעת אף הגישה "תביעה ניסיונית" כנגד בעלה של החסויה, אך התביעה נמחקה בישיבת בית המשפט הראשונה, חשבון החסויה, חויב בגין הגשת תובענה זו בסך 100,000 ₪.
13. לטענת התובעת, מתוך הסך של -3,659,588 ₪ (תקבולי החסויה), טענה הנתבעת שהגיע לה שכ"ט בסך -1,662,599 ₪ בצרוף מע"מ, בגין הטיפול בתביעת הנזיקין. לטענת הנתבעת, סכום זה נפסק במסגרת התביעה לרשלנות רפואית, ולצורך פשרה, הייתה מוכנה הנתבעת להכיר בסכום זה כשכ"ט הנתבעת, למרות שהסכם בין הנתבעת לבין החסויה לא אושר בבית המשפט לענייני משפחה.
14. לטענת התובעת, הסכומים שהנתבעת לקחה שלא כדין מן החסויה הם -3,658,588 ₪, ובהפחתת הסכום שנטען, שהיא שכרה תעמוד אפוא התביעה על סך -1,697,222 ₪.

15. עוד טענה התובעת, כי הסכומים האלה היו אמורים לשמש למחייתה של החסויה לכל ימי חייה, והכל כאשר הכספים נמשכו על ידי הנתבעת בלא לקבל אישור, מבית המשפט לענייני משפחה.
16. מנגד, כפרה הנתבעת בהגנתה, כנטען בכתב התביעה. לטענתה של הנתבעת, היא פעלה בהתאם להוראות הדין ולא נטלה מכספי החסויה אל כיסה הפרטי, מבלי שקיבלה על כך אישור מאת בית המשפט.
17. עוד הוסיפה הנתבעת, כי היא השקיעה את כל כוחה ומרצה בדאגה לחסויה ולרכושה במשך 16 שנים (!) והשיגה הישגים משפטיים וכלכליים רבים לטובת החסויה. לטענתה של הנתבעת, עד למועד התפטרותה מתפקידה בשל נסיבות אישיות וסגירת משרדה, היא השיגה לחסויה סך כולל של כ- 14 מיליון ₪, אשר הבטיחו את עתידה הכלכלי של החסויה.
18. הנתבעת הוסיפה וטענה, כי מופרכות התביעה ניכרת לאור העובדה, כי התובעת דורשת השבת כספים בשיעור הגבוה בהרבה מהסכומים שאותם קיבלה (כדין) הנתבעת, הן עבור ייצוג החסויה בתביעת הנזיקין, והן עבור תפקידה כאפוטרופה לרכוש החסויה במשך 16 שנים.
- יתירה מזאת: הנתבעת לא קיבלה את כל השכר המגיע לה, ויש לה תביעה לשכ"ט והחזר הוצאות בסך העולה למעלה ממיליון ₪.
19. הנתבעת הבהירה, כי ביום 04.12.95 מונתה הנתבעת ע"י בית המשפט המחוזי להיות אפוטרופה על רכוש החסויה, ואילו אימה של החסויה, מונתה להיות אפוטרופה על גופה של החסויה.
20. הנתבעת עמלה, לטענתה, ללא לאות, לגיבוש תביעה נזיקית כנגד קופת חולים כללית בעילה של רשלנות רפואית כלפי החסויה בעת אשפוז. כבר בשנת 1997, השיגה הנתבעת תשלום של 200,000 ₪ ע"ח התביעה, תשלום שהביא להכרה בפועל באחריותה של קופת החולים לנזקי החסויה. לטענתה של הנתבעת, גיבוש התביעה דרש מאמץ רב, ומדובר בשנים שבהן הרופאים נמנעו מלתאם בעת על רשלנות של קולגות, לאחר שהנתבעת כיתתה רגילה בין רופאים שונים, השיגה הנתבעת לבסוף את חוות דעתו של פרופ' ..., והיא זו שהביאה את קופת החולים להתחייב לשלם מראש 90% מכלל ראשי הנזק שייפסקו.
21. הנתבעת הוסיפה, כי היא הגיעה להסכם פשרה, שקיבל תוקף של פסק דין ביום 16.03.99, כאשר שאלת שיעור הנזק הועברה להכרעת בורר **כבוד השופט בדימוס שלום ברנר**. כל הבוררות התנהלה במשרד הנתבעת וניתנו בה 3 פסקי דין חלקיים. ביום 01.09.02 ניתן פסק הבורר הסופי, לרבות החלטה משלימה לו, פסק הבורר הסופי אושר בבית המשפט המחוזי בירושלים.
22. בפסק הבורר, התקבלה תביעת התובעת ביחס לרוב ראשי הנזק ונפסקו בגינם סכומים מצטברים של 9.5 מיליון ₪, בנוסף פסק הבורר, כי שכ"ט הנתבעת ועו"ד נוספים, יעמוד על שיעור של 17.5% מסך הכספים הנפסקים לטובת החסויה ובצירוף מע"מ כחוק, שכר הטרחה שבפסק הבורר, היה עפ"י כללי לשכת עורכי הדין, ולא על הסכם שכר הטרחה בין החסויה לנתבעת.
- משאושר פסק הבורר, ע"י בית המשפט המחוזי, כך טענה הנתבעת, יש לראות בשכרם של עורכי הדין, שטיפלו בתביעה ובכללם הנתבע, מעשה בית דין, שכר זה אכן שולם ע"י המבטחת בהתאם לפסק הדין.
23. לצורך ייצוג החסויה, שכרה הנתבעת את שירותיו של עו"ד פ., המתמחה בדיני רשלנות רפואית, עו"ד א.פ. היה ליטגטור, ולאחר שהתביעה הועברה לפני בורר, החל עו"ד פ. לנהל מ"מ לפשרה עם קופ"ח לתשלום הסך של 5.5 מיליון ₪, וזאת מבלי לשתף את הנתבעת ואת אמה של החסויה. ניהול המ"מ על סכום נמוך מזה שצריכה הייתה החסויה לקבל, ובייחוד כאשר הוא נעשה מבלי ליידע את הנתבעת, לא היה מקובל על הנתבעת, (לראיה בסופו של יום נפסק סכום גבוה בהרבה), בנסיבות אלה, החליטו האפוטרופות לפטר את עו"ד פ., מלייצג את החסויה. לאחר פיטורו של עו"ד פ., תוקן כתב התביעה ע"י צירוף תובעת נוספת וסעדים נוספים שאותם לא ציין עו"ד פ. בכתב התביעה שהגיש.

24. מכל מקום, **עו"ד פ.** הגיש תביעה לתשלום בגין הפרת הסכם שכר הטרחה נגד החסויה, כנגד האפוטרופה ואימה של החסויה, ותבע - 775,777.4 ₪, בעקבות הליך גישור הגיעו הצדדים להסכם פשרה שקיבל תוקף של פסק דין, בבית משפט השלום בירושלים, לפיו תשלם החסויה סך של 230,000 ₪ לעו"ד פ. לסילוק תביעתו.
- הנתבעת הוסיפה וציינה, כי בהקשר זה, התובעת נקטה בלשון שיש בה כדי להטעות את בית המשפט, הנתבעת התפשרה בתביעה על חשבון החסויה, והדבר אינו נכון.
- עוד טענה הנתבעת, כי לא יעלה על הדעת לחייבה באופן אישי, בגין סכומים שנפסקו לטובת עו"ד פ. בגין פיטוריו מהתיק, שכן פעולה זו נעשתה על ידי הנתבעת לטובת החסויה.
25. הנתבעת הוסיפה וטענה, כי שכרה שירותיהם של **עורכי דין** שונים, כדי להגיש תביעות בשם החסויה ולטענתה, פעלה במסירות אין קץ ובין היתר הגישה תביעות:
- 25.1 תביעה להסדרי ראייה עם ילדיה של החסויה, כאשר התעוררה מן התרדמת בה לקתה, בניהול תביעה זה, נדרשה הנתבעת לשעות רבות של טיפול עם פסיכולוגים ואנשי מקצוע.
- 25.2 תביעה לאיזון משאבים, התנהל הליך ובו מונה **רו"ח ר.** כמומחה מטעם בית המשפט ובסוף ההליך שילם הגרוש של החסויה לחסויה 270,000 ₪.
- 25.3 תביעת גירושין בבית הדין הרבני וסידור גט.
- 25.4 עסקת מקרקעין לרכישת בית לחסויה עפ"י המלצת הרופאים החסויה הייתה זקוקה לבית גדול ומרווח שבו יוכל להמשיך הליך השיקום, אם החסויה איתרה בית כזה במושב, לאחר שהנתבעת דאגה לעריכת שומה וחתימת הסכם מכר לאישור בית המשפט, הנתבעת לא קיבלה שכר עבור פעולה זו.
- 25.5 חוזה שכירות – כיוון שעסקת המכר התעכבה, הנתבעת לא קיבלה כל שכר עבור פעולה זאת.
- 25.6 **הגשת הגנה בתביעה לביטול הסכם לרכישת הבית**, כולל הגשת תביעה שכנגד, תביעת החסויה התקבלה ונפסק לה פיצוי מוסכם בסך 45,000 דולר, וכן פיצוי על ליקויי בניה בסך 83,000 ₪, הנתבעת נאלצה לשכור שירותיו של עו"ד חיצוני, נוכח העובדה שהיא עצמה הייתה עדה מרכזית בתיק.
- 25.7 **הליכי הוצאה לפועל**, שנאלצה הנתבעת לנקוט כנגד המוכרת.
- 25.8 **הגנה בתביעה להשבת מזונות** – בעלה לשעבר של החסויה, הגיש תביעה להשבת מזונות בסך 545,000 ₪, גם כאן הייתה הנתבעת עדה מרכזית ולפיכך נאלצה לשכור את שירותיו של עו"ד חיצוני.
- 25.9 **הגנה בפני תביעת מזונות**, שהגישה בתה של החסויה באמצעות אביה, היא חויבה במזונות והוגש ערעור למחוזי בירושלים שנמחק.
- 25.10 **הגשת תביעה לנזק נפשי**, שהגישה הנתבעת כנגד בעלה לשעבר של החסויה, התביעה התבססה על מסקנות ועדת שניט בהיבט המשפטי של אחריות הורית. גם כאן נאלצה הנתבעת להיות עדה מרכזית ולפיכך שכרה שירותיו של משרד עורכי דין..... התביעה נמחקה לאור המלצות בית המשפט להגיע להסדר פשרה כולל.

25.11 **הגנה מפני תביעת בנק למשכנתאות – בעלה לשעבר של החסויה, חדל לשלם את המשכנתא על ביתם (הקודם) ביישוב ...**, הוגשה תביעה זו נגד החסויה ובעלה לשעבר, תביעה בסדר דין מקוצר בסך 165,000 ₪, בסופו של דבר ונוכח מאמצי הנתבעת הגיעו להסכם פשרה, לפיו החסויה תשלם סכום מופחת וההליכים נגדה הופסקו.

26. הנתבעת טענה, כי מלבד הייצוג בתובענות השונות פעלה בנוסף כדלקמן :

26.1 פעלה למיצוי זכויותיה של החסויה בביטוח לאומי, הנתבעת פסלה לקבלת שתי קצבאות נוספות מהביטוח הלאומי : קצבת ניידות וקצבת שירותים מיוחדים. היא הגישו תביעות, והתכתבה עם הביטוח לאומי והופיעה בפני וועדות רפואיות כתוצאה ממאמציה קבלה החסויה שתי קצבאות נוספות על קצבת הנכים בסך כולל של 9,000 ₪ לחודש, וסכום כולל של 3.5 מיליון ₪ וכל ימי חייה של החסויה. גם לעבור טיפול חריג זה, קיבלה הנתבעת כל שכר.

26.2 **פעלה בניהול בהיקף חריג של כספי החסויה**, בעת מינוייה של הנתבעת כאפוטרופה, כל רכושה של החסויה היה מחצית בבית ממושקן ביישוב שני ליבנה בדרום הר חברון, בסיום תפקידה של הנתבעת, יש לחסויה רכוש בתוקף של כ-10 מיליון ₪, וקצבאות מבית לאומי, וכן יתרת מזומן בסך 4.5 מיליון ₪, וכל אלה כתוצאה מהליכים שנהלה הנתבעת.

גם עבור טיפול חריג זה לא קיבלה הנתבעת שכר.

26.3 **שונות – הנתבעת טיפלה לסילוק חובות למועצה האזורית ...**, והחזר מיסים, החזר שהניב עוד 95,000 ₪ וכל זה בנוסף לטיפול השוטף והרגיל בענייני החסויה, לרבות תשלום משכורות למטפלים מידי חודש, הארכת אישורי השהיה של המטפלים הזרים, ביטוח רפואי להם, לביתה של החסויה, רכישת רכב נכים לחסויה באמצעות הלואה מהמוסד לביטוח לאומי, רכישת ריהוט וציוד לבית החסויה, כל הפעולות נעשו בעצה אחת עם אם החסויה והכל מעל ומעבר למצופה מכל אפוטרופוס סביר אחר.

27. לטענת הנתבעת, מופרכות התביעה מתחדדת נוכח העובדה שהתובעת טוענת להשבת סכומים העולים על שכר הטרחה ששולם לנתבעת בגין הטיפול בענייניה של החסויה. על אף העובדה הענבה וברוכת התוצאות של הנתבעת, מנסה התובעת להשחיר פניה של הנתבעת "ומייצגת מצג שווה כאילו בניהול הליכים משפטיים עבור החסויה יש איזשהו פגם או פסול", והכל כאשר הנתבעת פעלה 16 שנה במסירות אין קץ, וגם אם היו פגמים טכניים, הם לא גרמו כל נזק לחסויה, וכל הפגמים הטכניים תוקנו.

בהעדר עילה בדיון לתביעה, מבקשת הנתבעת לדחותה.

מבוא דיוני .

28. במסגרת ההוכחות, הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו, כהלכה למעשה, לא יתקיימו ההוכחות, והתובעת הגישה תיק מוצגים, אשר בו לדבריה "על החלטות שניתנו בבית משפט אחר", ב"כ הנתבעת אמר "אין לי התנגדות לכל החלטה שניתנה בבית משפט בירושלים, אנו הגשנו את כל החלטות הרלבנטיות". (ראה עמוד 4 לפרוטוקול).

לפיכך, למעשה, אין בפני עובדות שניות במחלוקת, אלא רק שאלה של פרשנות חלקית.

29. עם זאת, הנתבעת נחקרה, בישיבת 09.06.16, לצערי (חרף העובדה שאני מבינה זאת מבחינה אנושית), הדיון היה סוער והנתבעת הייתה נרגשת ונסערת, הייתי צריכה להורות על הפסקת הדיון, כדי שהרוחות תרגענה, מכל מקום, בכך נסתיימו הלכה למעשה העדויות.

30. להשלמת התמונה אומר, כי ביום 13.12.2015, ניתן פסק דין ע"י כבוד השופט שוחט ברמ"ש 21564-09-15 ובו נקבע, בסדר הבאת הראיות יהיה רגיל, ותבוטל החלטתי מיום 02.07.15, שניתנה לבקשתה של התובעת, כי לכאורה התקיימה

בתיק זה "הודאה והדחה", משמעות הדבר אפוא כי על התובעת לפתוח בהבאת הראיות.

31. עתה, משבאי כוח הצדדים הגישו סיכומיהם בכתב, ניתן אפוא פסק דיני.

דין.

תפקידו של אפוטרופוס – הדין.

32. משנתמנה אפוטרופוס לחסוי, היה על פי הוראת **סעיף 39 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות תשכ"ב** – 1962 (להלן: "**חוק הכשרות**"), הוא "**חייב לדאוג לעניינים שנמסרו לו ע"י בית המשפט**". קנה המידה לפעולתו של האפוטרופוס, שנתמנה על ידי בית המשפט, כעולה **מסעיף 41 לחוק הכשרות הוא** "**לנהוג לטובת החסוי בדרך שאדם מסור היה נוהג בנסיבות העניין**".

33. מעורבותו של בית המשפט בפעילותיו של אפוטרופוס נקבעה בהוראות **סעיף 44 לחוק הכשרות**, ואביאה כלשונה :

"בית המשפט רשאי בכל עת, לבקשתו של האפוטרופוס, או של היועץ המשפטי לממשלה, או בא-כוחו, או של צד מעוניין, ואף מיזמתו הוא, לתת לאפוטרופוס הוראות בכל עניין הנוגע למילוי תפקידו וכן רשאי בית המשפט לבקשת האפוטרופוס לאשר פעולה שעשה".

34. **סעיף 47 לחוק הכשרות**, מגדיר את הפעולות, אשר האפוטרופוס אינו יכול לעשותן מבלי לבקש מראש אישור בית המשפט, אביא הסעיף כלשונו :

" האפוטרופוס מוסמך לעשות כל הדרוש למילוי תפקידיו; בפעולות המנויות להלן אין הוא מוסמך לייצג את החסוי מבלי שבית המשפט אישרן מראש:

(1) העברה, שעבוד, חלוקה או חיסול של יחידה משקית בחקלאות, בתעשייה, במלאכה או במסחר, או של דירה;

(2) השכרה שחוקי הגנת הדייר חלים עליה;

(3) פעולה שתקפה תלוי ברישום בפנקס המתנהל על-פי חוק;

(4) נתינת מתנות זולת מתנות ותרומות הניתנות לפי הנהוג בנסיבות העניין;

(5) נתינת ערבות;

(6) פעולה אחרת שבית המשפט קבע, בצו המינוי או לאחר מכן, כטעונה אישור כאמור."

35. הוראות **חוק הכשרות** מבהירות באופן מדויק באיזה עניינים חויב האפוטרופוס לקבל רשות מראש מבית המשפט (הוראות **סעיף 47 לחוק הכשרות** – אותו ציטטתי לעיל), ואילו בעניינים אחרים רשאי בית המשפט לתת הוראות, אך אין חובה כזו, כי האפוטרופוס יקבל הוראות מראש או אפילו בדיעבד.

הוראות **סעיף 44 לחוק הכשרות** קובעת :

"הוראות בית המשפט"

בית המשפט רשאי, בכל עת, לבקשתו של האפוטרופוס או של היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו או של צד מעוניין, ואף מיזמתו הוא, לתת לאפוטרופוס הוראות בכל עניין הנוגע למילוי תפקידיו ; וכן רשאי בית המשפט לבקשת האפוטרופוס לאשר פעולה שעשה".

36. לעניות דעתי, משמוגשת תביעה לבית המשפט באמצעות אפוטרופוס לחסוי, רצוי כי האפוטרופוס יבקש רשות מראש מבית המשפט, אך אין כל חובה כזאת. הרציונל בקבלת רשות מוקדמת בכלל, היא לשום הגנה על רכושו של החסוי, ובעיקר כדי למנוע הסתמכות על התחייבות מכללא (כמו בחוזה רכישה של זכויות הרשומות בפנקס המתנהל על פי דין).

תמיכה לאמור לעיל, מצויה בהוראות סעיף 57 לחוק הכשרות, אותו אצטט לאמור :

"אחריות האפוטרופוס

האפוטרופוס אחראי לנזק שגרם לחסוי או לרכושו. בית המשפט רשאי לפטרו מאחריותו, כולה או מקצתה, אם פעל בתום לב ונתכוון לטובת החסוי. האפוטרופוס אינו נושא באחריות אם פעל בתום לב לפי הוראות בית המשפט או קיבל אישורו, אם מראש ואם למפרע.."

37. הפסיקה אף קבעה, כי אפוטרופוס שפעל בתום לב, אינו נושא באחריות לנזקים שנגרמו לחסוי או לרכושו. ראה 427/71 פ"ד כ"ז (1) 96. פרג' שחאתה ואח' נ' מ"י פ"ד כ"ז (1) 96.

38. הפסיקה אף הוסיפה וקבעה, כי התרשלות האפוטרופוס צריכה להיות באופן ישיר, לגבי רכושו של החסוי, ולפיכך באם התרשל האפוטרופוס במילוי חובת הדיווח בלבד, אפילו בצורה חמורה עד כדי "נזק ראייתי", אין לראות בכך בסיס עצמאי לפיצוי, ולא ניתן לתבוע באמצעות סעיף 57 לחוק הכשרות.

ועוד נקבע בפסיקה, כי הדרך היחידה לתבוע "דרך" הוראות סעיף 57 לחוק, הינה לקשור קשר בין הנזק שנגרם לחסוי לבין התרשלות האפוטרופוס.

ראה ה"מ 1968/93 לוינ ואח' נ' עו"ד מזובר (28.02.2000) (פורסם במאגר "נבו").

מן הדין לנדון .

-

סכום התביעה.

-

39. עיון בכתב התביעה, אינו מסביר כיצד "נבנה" סכום התביעה, חיבור כל הסכומים המפורטים בסעיף 13 לתביעה מעמיד את הסכום הכולל על סך 3,659,888 ₪, לא ברור אפוא, כיצד חושב הסכום הנתבע.

יצוין, כי בסעיף 37 לתביעה, טוענת התובעת, כי סכום זה הוא סכום, שגבתה הנתבעת עבור טיפול בתביעת הנזיקין, שהגישה בשמה של החסויה, וזאת למרות שהסכום בין הנתבעת לחסויה לא אושר בבית המשפט.

אם זו הטענה – לא ברור משמעות הטענות האחרות, אך כזכור, טוענת הנתבעת, שבית המשפט המחוזי בירושלים אישר את שכרה במסגרת פסק הדין ולא היה מקום לאישור נוסף.

40. בסעיף 3 לסיכומיה טוענת התובעת, "התביעה על סך -1,697,722 ₪ הוגשה בין כספים שנמשכו מחשבון הבנק של החסויה, בתקופה בה הנתבעת הייתה בעלת הזכות היחידה – בתוקף תפקידה כאפוטרופוס לרכוש לפעול בחשבון" ... בסעיף 1 לתביעתה הבהירה התובעת, כי הסכומים הנטענים נמשכו בין התאריכים 04.12.95-23.10.2011.

41. ועיקר לכל – התביעה לא הוכחה. אם באמת יש טענה שהנתבעת משכה כספים מחשבון האפוטרופוסות שלו לטובתה של החסויה, היה צריך להוכיח זאת ולא רק להפנות ל-ת/4-ת/8.
יתרה מזאת : עיון במוצגים הנטענים לא מלמד שהסכומים נמשכו שלא לטובת החסויה או בניגוד להוראות בית המשפט.

42. את האמור לעיל אמרתי, לאחר שעיינתי בתיק המוצגים, אולם בעניין זה צודקת הנתבעת בסיכומיה. תצהיר שהוגש כתצהיר עדות ראשית אינו נחשב כראייה עד שלב ההוכחות, ומכאן אפוא שבהעדר תצהיר תובעת – התביעה כלל לא הוכחה!

ראה בעניין זה רע"א 4998/11 חליו נ' כהן (26.01.14) (פורסם במאגר "נבו").

43. התובעת, בניגוד להחלטתי מיום 13.05.15 בכלל לא הגישה תצהיר עדות ראשית, עקב כך, הגיש ב"כ הנתבעת בקשה מס' 13 לדחות התביעה, בקשה שנדחתה בשלב המוקדם בו הוגשה, אך הדברים נכונים בשלב זה של אחרי הסיכומים. כאמור לעיל, באין עדויות מצד התביעה – התביעה לא הוכחה!

44. בהקשר זה אוסיף, כי בפתח דיון ההוכחות אמר "אלה עדיי", וההסכמה הדיונית בינה לבין ב"כ הנתבעת הייתה כי רק מוצגים שהם החלטות של בית משפט אחר ייחשבו כמוצגים שהוגשו (ראה עמוד 4 לפרוטוקול).

45. עוד אוסיף, כי אין בידי לקבל את טענתה של התובעת, כי למעשה הנתבעת הודתה בנטילת הסכומים שנתבעו, והיא מצדה, לא הגישה סימוכין ואישורים לנטילתם של הכספים הנטענים, הדבר אינו נכון. כזכור, קבע **כבוד השופט שוחט** בפסק דינו רמ"ש 21564-09-15 כך : (עמוד 5)

"... ודוק, עצם משיכת הכספים מחשבון החסויה איננה יוצרת את עילת התביעה, מאחר והאפוטרופוס מוסמך לנהל את ענייני החסוי, לרבות הוצאת הוצאות עבורו.."

46. עוד אוסיף ואומר, כי עילתה של התביעה אינה ברורה כלל ועיקר, האם עילת התביעה היא גזל? האם עילתה רשלנות? נזיקין? הדברים לא הובהרו, וכאמור גם לא הוכחו, ואחת דינה של התביעה להידחות.

47. חרף האמור לעיל, אבחן את כל רכיבי התביעה ואראה, שגם לגופו של דברים, דין התביעה להידחות.

הדוחות הכספיים .

48. בסעיף 5 לכתב תביעתה, טוענת התובעת, כי בפועל, הנתבעת לא מילאה אחרי הוראות החוק ותקנותיו באשר להגשת דוחות לאפוטרופוס הכללי, האמנם יש בכך כדי לבסס עילת תביעה כלשהי?

49. בכל הכבוד, אני סבורה שהתשובה שלילית, ולהלן אפרט :

49.1 אם התרשלה הנתבעת במילוי תפקידה, היכן היה האפוטרופוס הכללי? מדוע לא ביקש להעביר את הנתבעת מתפקידה?

האמנם סבורה התובעת, כי תפקידה הוא להיות "השוטר" בדיעבד של האפוטרופוס הכללי? ואם התרשל האפוטרופוס

הכללי במילוי תפקידו, האם הדרך לתקן התרשלות זו, היא בהגשת התביעה כה הרבה שנים לאחר מכן?

49.2 הנתבעת כן הגישה דוחות כספיים (והדבר עולה גם מטענות התובעת), אלא שדוחות אלה הוגשו באיחור, אין ספק שיש בעובדת האיחור בהגשת הדוחות הכספיים משום כשל (אפילו טכני), אך האם כשל כזה גרם נזק כספי כלשהו לאפוטרופוסות? אפילו התובעת עצמה לא טוענת כך, ואם כך, מדוע יש לתבוע עקב כך? תמהתני.

49.3 יצוין, כי הדוחות שהוגשו (חלקם במרוכז לכמה שנים ובאיחור) נבדקו ע"י המחלקה הכלכלית של האפוטרופוס הכללי, וככל הנראה נמצאו תקינים, וטענתה של הנתבעת בעניין זה לא נסתרה.

49.4 משאשורו הדוחות (ואפילו למפרע), הרי בהתאם לסעיף 57 לחוק הכשרות, ממילא אין לאפוטרופוס כל אחריות לנזק אפילו נגרם, אך כאמור לעיל – לא נגרם כל נזק, להיפך, בהמשך אראה שהנתבעת הגדילה מאד את הכספים, שעמדו לרשות החסויה.

50. מן המקובץ עולה, כי אין בטענה, שהדוחות כספיים לא הוגשו בזמן כל ממש. וממילא "בר הפלוגתא" של הנתבעת בעניין זה היה צריך להיות האפוטרופוס הכללי, שלא תבע כל מאום! והאפוטרופה הנוכחית, אינה "יריבה" של האפוטרופה הקודמת לעניין זה.

51. אין באמור לעיל משום הצדקה לאי הגשת דוחות כספיים במועד, או הגשתם של אלה באיחור, ויחד עם זאת וכאמור לעיל, אין בכך משום עילת תביעה, ובוודאי לא הגשתה של תובענה כספית.

הטענה בדבר רכישת נכסים בלא אישור בית המשפט.

52. עיון בכתב התביעה מראה, שהתובעת לא תבעה בגין רכישת נכסים בלא אישור בית המשפט, כל מאום בכתב התביעה.

53. אם אלה פני הדברים, הרי יש בכך משום הרחבת חזית אסורה ולא היה מקום לטענות אלה – ואני דוחה אותם.

בעניין הכלל האוסר הרחבת חזית ראה ע"א 8566/06 אמריקר שירותי ניהול וייעוץ (1987) בע"מ נ' מליבו ישראל בע"מ (08/11/09) (פורסם במאגר "נבו"); ע"א 544/10 פלונית נ' עיריית כפר קאסם (12/03/13) (פורסם במאגר "נבו").

54. יתרה מזאת, בית המשפט לא יתן לתובע סעד שלא נתבע על ידו.

ראה בעניין זה ע"א 9656/05 נפתלי שוורץ נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בנייה בע"מ (27.07.08) (פורסם במאגר "נבו").

55. מעבר לצורך, אעיר, שגם לעצם העניין אין בטיעון האמור כל ממש וזאת בין היתר באשר:

55.1 רכישת הבית במושב מזור אושרה ע"י כבוד השופטת (בדימוס) חנה רוטשילד ביום 21.06.11 (ראה בימ"ש/1). יצוין, כי כבוד השופט (בדימוס) ברנר, אשר נתן את פסק הבוררות בתביעת הנזיקין, אף קבע, שמחיר הרכישה הוא ראוי.

55.2 לא נסתרה טענת הנתבעת בתצהיר עדותה הראשית בסעיף 36 ה', לפיו, כאשר התעוררה החסויה מן התרדמת בו הייתה נתונה, המליצו רופאיה על רכישת בית מגורים, שבו יתאפשר תהליך השיקום של החסויה.

55.3 רכישת מכונת לחסויה – הנתבעת קיבלה עבור החסויה קצבת ניידות, והיא זקוקה למכונת מיוחדת לנכים, בהיותה משותקת בארבעת גפיה.

55.4 אם כוונת התובעת הייתה לטעון, כי הנתבעת רכשה מכונת מסוימת ולא אחרת, היה עליה להורות, כי מכונת נכים אחרת (למשל) יכולה הייתה להיות זולה יותר.

55.5 ברור מאליו, כי בניגוד לטענות התביעה, כל ההוצאות הללו הוצאו לטובת החסויה ועבורה, ואין כל ממש בטענות **בסעיפים 52-55** לתביעה, לפיהן כביכול שלחה הנתבעת יד בכספה של החסויה או הפרה את חובת נאמנותה כלפיה או ניצלה אדם חסר ישע או עשקה את החסויה.

56. אני דוחה אפוא גם פריט תביעה זה.

גביית שכר האפוטרופוס.

57. בנושא זה, טענה התובעת **בסעיף 15 לכתב התביעה**, כי הנתבעת לא הגישה לבית המשפט לענייני משפחה בקשות לקביעת שכרה, ולפיכך בית המשפט לא פסק את שכרה של הנתבעת – והנתבעת עשתה דין לעצמה וגבתה שכר ושכרם של עורכי דין אחרים.

58. גם בטענה זו אין כל ממש ואני דוחה אותה, ולהלן אפרט טעמי :

58.1 לא נסתר האמור **בסעיף 8 לתצהיר עדותה הראשית** של הנתבעת. הנתבעת צרפה את נספח ב(1), שהוא אישורה של **כבוד השופטת יפה הכט** בפסק דין חלקי מיום 16.03.99 בת"א (י-ם) 1177/98, כן צורף נספח ב(2) ולפיו נקבע לנתבעת שכר חודשי בסך - 1,117 ₪.

58.2 גם חקירתה הנגדית של הנתבעת בנושא זה לא סתרה האמור בתצהיר עדותה הראשית.

58.3 דרישתה של התובעת, כי הנתבעת תאשר את שכרה לא רק (כפי שנעשה) במסגרת ההסכמים שקבלו תוקף של פסק דין, אלא גם בבית המשפט לענייני משפחה, מצביעה על דרישה מיותרת ועודף בירוקרטיה. צריך לזכור, שהמדובר באפוטרופוסות חריגה בהיקפה, שהלכה למעשה מונתה הנתבעת בשעתו לשמש כאפוטרופה לרכוש החסויה (שהייתה נכה ב-100%, משותקת בארבעת גפיה, עיוורת ובתרדמת, עקב רשלנות רפואית בטיפול בה), כדי להגיש בשמה תביעת נזיקין, במסגרת תביעת נזיקין זו (אשר הועברה בשלב מסוים לבוררות) נקבע שכרה של הנתבעת בשיעור 17.5% מן התביעה, סכום ששולם ע"י מבטחי קופת החולים. משנקבע שיעור זה בפסק דינו של **כבוד השופט (בדימוס) ברנר** – הבורר בתביעה, איזה טעם יש לאשר את שכר הטרחה גם בבית המשפט למשפחה?

58.4 אין בידי גם לקבל את הטענה, ששכרה של האפוטרופה שנפסק ע"י הבורר שייך לחסויה, אמנם בדרך כלל קובעת ההלכה המשפטית, כי אכן שכר הטרחה שייך ללקוח ולא לעורך דין, אך שונה הדבר עת עסקינן בשכר טרחתו של עו"ד על פי כללי לשכת עורכי הדין, כעולה מהוראות **סעיף 56 (א) לחוק הכשרות**, "בית המשפט רשאי לקבוע לאפוטרופוס שכר אם ראה טעם לכך בניסיונות העניין ; שכר האפוטרופוס שנקבע ע"י בית המשפט, חל על החסוי, ורשאי האפוטרופוס לקבלו מנכסי החסוי".

ואכן, המקרה הנדון בפני הוא מקרה מיוחד, ופסיקת שכר טרחתה של האפוטרופה מהווה "טעם" לכך, והשכר נפסק כאמור במסגרת הליך משפטי מוסכם. לא היה כל צורך "לאשרו" בנוסף גם מבית המשפט לענייני משפחה.

58.5 בשולי דברים אלה אדגיש, כי משקבלה הנתבעת לידיה את ניהול האפוטרופוסות, הייתה החסויה משותקת, עיוורת בתרדמת וכל רכושה מחצית זכויות בבית ביישוב בשומרון, כשרובצת על הזכויות משכנתא ובסוף הטיפול לחסויה ממון בשיעור של כ-10 מיליון ₪ בבנק, בית, מכונית נכים, קצבת נכות, קצבת ניידות, והכל כדי להבטיח מחייתה ברוחב-יד עד מלאת לה מאה ועשרים. אין זה מקרה רגיל של ניהול אפוטרופוסות, זה ניהול חריג של 16 שנים, שהלכה למעשה העסיק את הנתבעת "במשרה מלאה" – אם ניתן להתבטא כך.

59. אני דוחה אפוא גם טענה זו של התובעת.

תשלום סך של 230,000 ₪ לעו"ד א.פ.

60. התובעת טענה בתביעתה, כזכור, כי התשלום של 230,000 ₪ לעו"ד פ. נעשה שלא כדין.

61. כזכור, הגיש עו"ד פ. תביעה כספית ע"ס 775,774 ₪ בגין הפרת הסכם שכ"ט (להלן: "התביעה הכספית"), במסגרת התביעה הכספית נתבעו החסויה, אם החסויה והנתבעת.

בעקבות הליך הגישור שאליו הופנו הצדדים ע"י בית המשפט, הגיעו הצדדים להסכם פשרה, אשר קיבל תוקף של פסק דין בבית משפט שלום בירושלים (כבוד השופט מ' סובל), לפיו תשלם החסויה סך של 230,000 ₪ לעו"ד פ. לסילוק התביעה הכספית.

62. אין בידי לקבל את טענת התובעת, לפיה על אם החסויה והנתבעת לחלוק יחד עם החסויה את תשלום סכום הפשרה שנקבע, ולהלן אפרט טעמי:

62.1 מלכתחילה היה על עו"ד פ. להגיש התביעה הכספית כנגד החסויה בלבד ולא אחרת, שכן הסכם שכר הטרחה נעשה מול החסויה בלבד, ופיטוריו של עו"ד פ. נעשו ע"י החסויה עצמה. העובדה שהנתבעת פעלה בשם החסויה, היא פעולה ע"י נציג, שכן החסויה היא נטולת אישיות משפטית ואפוטרופתה – כמוה.

62.2 כאמור, שהנתבעת פיטרה את עו"ד פ. מייצגו את החסויה בתביעה הכספית הן השתמשו "בכובען" כאפוטרופוסיות על החסויה, היינו הפעולה הייתה בשמה של החסויה ולא פעלה בשמה הפרטי. יוצא אפוא, כי לא עמדה לעו"ד פ. כל עילת תביעה כנגדה, ומשכך אין לטענתה של התובעת, כי על סכום הפשרה היה להיות מחולק באופן שווה בין כל הנתבעות וכי קיים חשש לניגוד עניינים בעת שייצגה הנתבעת את החסויה בתביעה הכספית על מה לעמוד.

62.3 יתרה מכך, הסכם הפשרה, שבמסגרתו סוכם, כי החסויה תשלם לעו"ד פ. סך של 230,000 ₪ קיבל תוקף של פסק דין. היינו, שטענת התובעת כנגד תשלום שכ"ט לעו"ד פ. הינה טענה כנגד פסק דין חלוט שאיננה יכולה לעמוד כאמור.

62.4 הצעד שנקטה הנתבעת בשמה של החסויה לפיטוריו של עו"ד פ., התברר בדיעבד כאפקטיבי ויעיל, שכן עו"ד פ. ניהל מו"מ לפשרה לתשלום סך של 5.5 מיליון ₪ בעוד שהנתבעת השיגה לחסויה לאחר פיטוריו של עו"ד פ. סכום העולה במיליוני שקלים מסכום הפשרה, שלכאורה יכול היה עו"ד פ. להשיג.

63. אני דוחה אפוא גם טענה זו.

טענת התובעת, כי הנתבעת שילמה שכרם של עורכי דין אחרים ו/או הוצאות עבור חוות הדעת.

64. אין בידי גם לקבל את טענתה של התובעת, כי הנתבעת הוציאה שלא כדין הוצאות שבכותרת.

64.1 אקדים ואומר, כי הטענה לא הוכחה כלל ועיקר.

64.2 עפ"י הוראת **סעיף 15(א)** לפסק הבורר הסופי (שלו ניתן כאמור תוקף של פסק דין), משאשר פסק דין זה בבית המשפט, שולמו לחסויה, בנוסף לפיצוי שנפסק לה, ההוצאות עבור חוות הדעת של **ד"ר כ. וד"ר ק.**, ההוצאות עבור חוות הדעת של **ד"ר ש.**, ההוצאות עבור שירותי הקלטה, פענוח והדפסה, שכר טרחתו של רואה החשבון עבור עריכת דו"ח האפטרופסות, וכמובן מאליו, ההוצאות לתשלום שכר הבורר.

ההוצאות הללו, כולן שולמו ע"י קופת החולים הנתבעת בתביעת הנזיקין בשיעור של כ-160,000 ₪ (כפי שטענה הנתבעת בתצהיר עדותה הראשית), והן הוצאות סבירות שעזרו לייצר את סכום הפיצוי שנפסק. כאמור בסיכומי הנתבעת, אלה לא רק "הוצאות" אלא גם "הכנסות", כולן שולמו בנוסף לפיצוי!

64.3 בגין תביעתו של **עו"ד פ.** (בה דנתי לעיל), שכרה הנתבעת את שירותיו של **עו"ד ע.ה.**, והדבר אך טבעי, שכן היא הייתה אמורה להעיד ואינה יכולה לשמש בעת ובעונה אחת גם תובעת וגם עדה. הנתבעת שילמה את שכר טרחתו של **עו"ד ע.ה.** בסך 70,000 ₪, גם הוצאה זו אושרה ע"י בית המשפט.

כזכור, פיטוריו של **עו"ד פ.** הייתה פעולה שנעשתה לטובת החסויה, ופעולה זו אכן הניבה לאפטרופסות תשואה של 4.5 מיליון ₪ יותר מהוצאה שהייתה מושגת, לו הייתה מתקבלת הפשרה אותה הציע האחרון.

64.4 אכן נשכרו שירותיהם של עורכי דין נוספים, אך התובעת לא הוכיחה כלל ועיקר, ששירותיהם לא היו נחוצים. כפי שעלה מתצהיר עדותה הראשית של הנתבעת, שלא נסתר, ברובם של ההליכים המשפטיים בהם נעזרה החסויה בעורכי דין אחרים, ובייצוג החסויה, לצורך שמירת זכויותיה, עלו התקבולים בהליכים על שכרם של עורכי הדין, והחסויה הפיקה מהם רווח. כזכור, הוגשה על ידי הנתבעת בשם החסויה תביעה בגין הניכור ההורי, וביתר התובענות, היו אלה הליכים בהם היוזמה הייתה ע"י צדדים שלישיים ובהליכים אלה נאלצה החסויה להתגונן.

הנתבעת פרטה בכתב הגנתה, ובתצהיר עדותה הראשית, כי היא טפלה בהליכים משפטיים רבים ובכ-15 תביעות, על מנת למצות את הזכויות המגיעות לחסויה, או להתגונן מפני צדדים שלישיים. הפעולות המשפטיות דרשו שכירתם של עורכי דין נוספים מומחים בתחומם, מה גם שממילא, ברוב המקרים נדרשה הנתבעת להיות עדה ועפ"י **כלל 36 לכלל לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית) תשמ"א 1986** ייצוג חיצוני התבקש.

64.5 ההוצאות הנוספות, כולן ששולמו ע"י הנתבעת פורטו בסעיף **23** לתצהיר עדותה הראשית של הנתבעת ולא נסותרו.

64.6 הנתבעת פרטה את שכירת עורך הדין ומינויו לצורך הגשת תביעה רכושית בשם החסויה (**סעיף 36(ב)**) וכן **סעיף 36(ח)** לתצהיר העדות הראשית של הנתבעת, ופרטה את ההתדיינויות הרבות שהתקיימו בתביעה זו, ובסעיף **36(ו)** תארה הצורך בשכירות שירותי **עו"ד ה.**, שבתביעה זו (בה החסויה נתבעה) נפסקו לחסויה פיצוי מוסכם בסך 45,000 ₪ וכן ליקויי בניה בסך 83,000 ₪. על פסק הדין הוגש ערעור, ועקב החרדה אליה נקלעה החסויה, נשכרו שירותי משרד **עו"ד ...** (ראה **סעיף 36(ו)**) ו**סעיף 36 (י"ז)** לתצהיר העדות הראשית)

64.7 **עו"ד א.ר.** (בתה של החסויה) עזרה לה בתחום מומחיותה – רשלנות רפואית (ראה האמור בסעיף **50** לתצהיר העדות הראשית) והנתבעת שילמה לה מתוך שכרה שלה. היינו, חשבון האפטרופסות לא נגרע במאום.

64.8 אין בידי גם לקבל הטענה, כי נשכרו עורכי דין, שיש להם ניגוד עניינים עם הנתבעת. טענה זו אין מקומה בפני ואני דוחה אותה.

65. אני דוחה אפוא גם טענה זו.

עול ההוכחה .

66. כבר ייחדתי דברים לכך שבעצם התביעה לא הוכחה (ולא רק סכומה של התביעה לא הוכח). בכל זאת, מצאתי לנכון להרחיב הדיבור על כך.

67. אקדים ואומר, כי אין בידי לקבל את טענתה של התובעת, לפיה, משהודתה הנתבעת, כי נטלה סכומים (להוצאות או לתשלום לעורכי דין חיצוניים) יכולה הייתה התובעת להוכיח את טענותיה שלה, באמצעות מוצגים בלבד, ולהלן אנמק :

67.1 כאמור לעיל בפסק דיני, מוצגים אינם יכולים להיות "מוגשים" מעצמם, חייב להיות עד המגיש אותם. התובעת עצמה (ובניגוד להחלטתי) לא הגישה תצהיר עדות ראשית, אם כך, כיצד תוכיח טענותיה? כזכור, ההסכמה הדיונית התייחסה אך ורק למוצגים שהם החלטה שיפוטית. **העולה מן המקובץ, טענות התובעת לא הוכחו.**

67.2 כפי שניתחתי לעיל, בפסק דיני, הנתבעת הוכיחה, כי על רוב ההוצאות ורוב הסכומים שנמשכו כשכר טרחה, קיבלה את אישור בית המשפט השונים, לרבות פסק הבורר (ופסקי – הביניים) שאושרו בבית המשפט וניתן להם תוקף של פסק דין.

67.3 בהתחשב בעובדה, שהנתבעת לא הודתה בכל הטענות שטענה התובעת, אין מתקיימת הפרוצדורה של "הודאה והדחה", ועול ההוכחה לא עבר אל הנתבעת.

במאמר מוסגר אעיר בהקשר זה, כי אפילו הייתי קובעת, כי נטל ההוכחה עבר אל הנתבעת, הרי היא נשאה בו, ותצהיר עדותה הראשית על נספחיו - לא נסתר.

67.4 בכתב תביעתה, טענה התובעת טענות מרחיקות לכת, וכך טענה התובעת, כי הנתבעת ניצלה את מעמדה (סעיף 52 לתביעה); כי הנתבעת שלחה יד בכספים לא לה (סעיף 53 לתביעה); כי הנתבעת מעלה בכספי אדם חסר ישע ועשתה ברכושה ובכספה של החסויה כבתוך שלה (סעיף 54 לתביעה); כי הנתבעת עשקה אדם חסר יעשה (סעיף 55 לתביעה), בסוג טענות כזה, התובעת הטילה דופי בנתבעת, (אם להתבטא בעדינות), ולפיכך שומה היה על התובעת להוכיח טענותיה באמצעות ראיות בעלות משקל כבד יותר מהדרוש במשפט אזרחי רגיל (ויחד עם זאת לא יותר מ-51% בסך הכל), והתובעת לא עשתה כן, ואף לא הגישה תצהיר עדות ראשית!

בעניין עול ההוכחה המושת על מי שטוען טענות שיש בהן הטלת סטיגמה על היריב בעלת אופי פלילי ראה ע"א 475/81 זיקרי נ' כלל (1986) פ"ד מ' (1) 589.

68. אני קובעת אפוא, כי התובעת לא הרימה את נטל ההוכחה המושת עליה להוכחת התביעה, וכי הנתבעת הרימה, מצידה, את הנטל המושת עליה להוכחת הגנתה.

הגנתה של הנתבעת .

69. למען הסר ספק, אבהיר עוד, כי אפילו הייתי מקבלת את עמדת התובעת, ולו רק בטענותיה המשפטיות, כי שומה היה על הנתבעת לקבל אישור מבית המשפט בגין כל הוצאה והוצאה, גם אז – עומדת לנתבעת הגנה על פי **הוראות סעיף 57 לחוק הכשרות**, אותו ציטטתי לעיל.

70. לאחר שבחנתי את התשתית הראייתית במלואה, אני סבורה, כי הנתבעת פעלה בתום לב והתכוונה אך ורק לטובתה של החסויה, גם אם קיבלה את האישור הנחוץ לא למפרע, אלא בדיעבד, אין היא נושאת בכל אחריות ואין לחייבה בכל הוצאה.

71. יש לזכור, כי ניהול האפוסטרופוסות היה שונה מכל תיק אפוסטרופוסות אחר המתנהל בבית המשפט, היקף הפעולות שנדרשו היה חריג בהיקפן, ורק לצורך העניין, אמנה הפעולות שהנתבעת נדרשה להן, עפ"י תצהיר עדותה הראשית:

הנתבעת מונתה בשעתו ע"י **כבוד השופט זפט** לאפוסטרופה לרכושה של החסויה (ב-04.12.95) וכאשר החסויה הייתה נכה במאה אחוזים, נכה בארבעת גפיה, עיוורת, מורדמת ומונשמת והיה צורך להגיש תביעת נזיקין בגין הרשלנות הרפואית שגרמה לנכות זאת.

מני אז, ובמשך 16 שנה, ניהלה הנתבעת תביעת הנזיקין, וכדי להגישה נדרשה לכתת רגליים ולהשיג חוות דעת רפואיות, הגיעה לפשרה של 90% אחריות הנתבעת (קופת חולים) ושיעור הנזק הועבר לבוררות. היא ניהלה בוררות, נאלצה לפטר עו"ד שרצה להתפשר על 50% מהאחריות, התגוננה בתביעה שהגיש, זכתה ברוב ראשי הנזק בתביעתה, עסקה במימון ההוצאות הכרוכות בתביעה, הגישה תביעה להסדרי ראייה עם ילדי החסויה, שבעלה של החסויה מנע ממנה, הגישה תביעה רכושית בשם החסויה נגד בעלה, התגוננה בתביעת הגירושין ועסקה בסידור הגט, רכשה בית לחסויה במושב .. כדי שתהליך השיקום של החסויה יימשך עד לאישור בית המשפט על עסקת הרכישה, שכרה מגורים לחסויה, נאלצה להתגונן בתביעת המוכרת לביטול עסקת הרכישה, להתגונן בערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי, לנקוט הליכי הוצאה לפועל כנגד המוכרת, להתגונן מפני תביעת בעלה של החסויה בדבר השבת סכומי מזונות, להתגונן בפני תביעת המזונות של בתה של החסויה, להגיש תובענה על נזק נפשי, להתגונן בתביעת הבנק למשכנתאות, לפעול למיצוי זכויות החסויה בביטוח לאומי, לרבות הופעה בפני הועדות הרפואיות, והשיגה לחסויה קצבאות נוספות על קצבת הנכות, לרבות קצבת נידות ועוד, בסכום של 3.5 מיליון ₪,

כן ניהלה הנתבעת את כספי החסויה "בהיקף חריג" כפי שנכתב בתצהיר עדותה הראשית.

הנתבעת פעלה לסילוק חובות למועצה האזורית דרום הר חברון ולקבל החזרי מיסים עבור החסויה בהיקף של 95,000

₪,

כן נאלצה הנתבעת להתגונן מפני תביעת קופ"ח לביטול הליכי בוררות.

ומלבד פעולות אלה – שכרה הנתבעת מטפלים לחסויה, (החסויה נזקקה לעזרה סיעודית בכל שעות היממה), הנתבעת דאגה לביטוח שלהם, דאגה ל"הפעיל" אותם, דאגה להאריך אשרות השהיה של העובדים הזרים, לשלם שכרם של המטפלים, רכשה רכב נכים, ביטחה אותו, דאגה להחליפו כל 3 שנים.

תקצר היריעה מלפרט את היקף פעולותיה החריג של הנתבעת, אכן, אפוסטרופוס רגיל לא היה פועל טוב ממנה, ואין לי ספק שזה לא פחות ממפעל חיים.

72. אני מקבלת את טענתה של הנתבעת בסיכומיה, כי פעלה במלוא המרץ אך ורק לטובת החסויה והשיגה עבורה הישגים משפטיים וכלכליים עצומים שהניבו לחסויה סך כולל של למעלה מ-14 מיליון ₪. הישגים אלה היו כרוכים מטבע הדברים בהוצאות שונות, כמו שכ"ט מומחים, עורכי דין, רופאים, ובוודאי שהנתבעת לא גרמה כל נזק לחסויה. להיפך, כאשר קיבלה את האפוסטרופוסות לידיה היו בידי החסויה מחצית זכויות בבית עליו רובצת משכנתא בדרום הר חברון, ואילו כעת בידיה בית במושב מזור, רכב נכים, כספים רבים בבנק, וקצבאות המבטיחים את חייה בנוחות עד מלאה לה מאה ועשרים. במשך 16 שנות ניהול האפוסטרופוסות לא נגרם לחסויה כל נזק.

73. צר לי על הגשת התביעה, ונוכח כל האמור לעיל, נראה כי לא היה מקום להגיש התביעה.

סיכום של דבר.

74. התביעה נדחית.

75. התובעת תישא בהוצאות הנתבעת בסך 50,000 ₪.

76. ניתן לפרסום בהשמטת שמות.

ניתן היום, כ' אב תשע"ו, 24 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

הורד קובץ

בעלי דין המבקשים הסרת המסמך מהמאגר באמצעות פניית הסרה בעמוד [יצירת הקשר](#) באתר. על הבקשה לכלול את שם הצדדים להליך, מספרו וקישור למסמך. כמו כן, יציין בעל הדין בבקשתו את סיבת ההסרה. יובהר כי פסקי הדין וההחלטות באתר פסק דין מפורסמים כדין ובאישור הנהלת בתי המשפט. בעלי דין אמנם רשאים לבקש את הסרת המסמך, אולם במצב בו אין צו האוסר את הפרסום, ההחלטה להסירו נתונה לשיקול דעת המערכת

Disclaimer

הודעה

באתר זה הושקעו מאמצים רבים להעביר בדרך המהירה הנאה והטובה ביותר חומר ומידע חיוני. עם זאת, על המשתמשים והגולשים לעיין במקור עצמו ולא להסתפק בחומר המופיע באתר המהווה מראה דרך וכיוון ואינו מתיימר להחליף את המקור כמו גם שאינו בא במקום יעוץ מקצועי.

האתר מייעץ לכל משתמש לקבל לפני כל פעולה או החלטה יעוץ משפטי מבעל מקצוע. האתר אינו אחראי לדיוק ולנכונות החומר המופיע באתר. החומר המקורי נחשף בתהליך ההמרה לעיוותים מסויימים ועד להעלתו לאתר עלולים ליפול אי דיוקים ולכן אין האתר אחראי לשום פעולה שתעשה לאחר השימוש בו. האתר אינו אחראי לשום פרסום או לאמיתות פרטים של כל אדם, תאגיד או גוף המופיע באתר.